

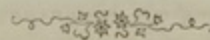
Թամ և զուարթ կը դարձնեն զայն: Հեթանոսական բոլոր անդրինները կը դնեն հոն, Արէսն ու Պոսիդոնը, ու աստուածաշնչական դէմքեր, Ագամն ու Եւան. ասանուհինգերորդ դարու քանդակագործները հոն կը շարեն իրենց քիչ մը ճշգրտած ու իւրական մարմինները, տառնուվեցերորդինները հոն կը պարզեն իրենց խռովակոծ և կաշմբուռն ձևերը: Ռիկչիօ և Սանսովինօ հոն կ'աստիճանակարգեն իրենց սանդուղներուն թանկագին մարմարիտները, իրենց արապէսքներուն շնորհազեղ քմայքը և նրբարուեստ կճածնիւրը, զէն ու զարդ, ոստ ու ճիւղ, զարդալուր, քմածին ծաղիկներ, չարաճճի ալմեր, և ամբողջ յորդում մը բանաստեղծական տունկերու և զուարթ ու ոստոստուն կենդանիներու: Տեսակ մը երկչոտութեամբ և յարգանքով վեր կ'ենէն մարդ իշխաններու այս սանդուղներէն, ամէնալով տխուր սև զգեստին համար, որ հակադրութեն կը յիշեցնէ բարակաման մետաքսէ պճղնաւորները, զալմատական չքեղաշուք զատքաշները, բիւզանդական խոյրերն ու մոյկերը, սինեօրական մեծվայելչութիւնները, որոնց համար էին շինուած մարմարիտեայ այս աստիճանները, և անոնց ծայրը, յանկարծ իր դէմ կը գտնէ թինթօրէթի Ս. Մարկոսը, որ հին Սատուրնոսի մը պէս օղին մէջ կ'առկախուի, երկու չքեղ կիներու հետ, Զօրութիւնն ու Արդարութիւնը, ընկերուհիները տօմի մը, որ անոնց ձեռքէն կ'ընդունի հրամանատարութեան և կոխի սուրբ: Սանդուղին զազաթը կը բացուին կառավարութեան և հանդէսներուն սրահները, ամէնքն ալ նըկարներով զարդարուած. հոն, Tintoret, Veronese, Pordenone, փոքր Palma, Titien, Bonifagion, և քսան ուրիշներ, իրենց զուարթորոցներով կը ծածկեն պատերն ու կամարները, որոնց զծագրութիւնն ու զարդարանքը յօրինած են Palladio, Aspetti, Scamozzi, Sansavino: Քաղաքին բովանդակ հանճարը հոս հաւաքուած է անոր զեղեցկագոյն դարուն մէջ՝ հայրենիքը փառաւորելու համար, անոր մեծութեան աստուածացումը տօնելով և յաղթութիւններուն յիշատակարանը կանգնելով հոս: Աշխարհի մէջ այսպիսի յաղթանակի հանդէս չկայ բնաւ. ծովային պատերազմներ, նաւեր՝ որոնք իրենց քիթը հակած են կա-

րապներու վիզին պէս, խիտ թիակներով ցոլանաւեր, պարսպատամներ՝ ուսկից նետերուն տարափը կ'իջնէ, կայմերուն մէջերը ծփացող դրօշներ, ժխորալից խառնուրդներ կռուողներու, որոնք իրարու կը զարնուին ու կ'ընկղմին. իլլիրացի, Սարակինոս, յոյն խուժաններ, արեւէն արոյրի զոյն առած և մարտնչումներէն ջղապիրկ մարմիններ, օսկեճամուկ կերպաններ, դամասկինուած զէն ու զրահներ, մարգարիտով աստղացանուած մետաքսներ, ամբողջ տարօրինակ խառնամուռութիւնը այն զիւցապնական փառաշուք պերճութիւններուն՝ զորս այս պատմութիւնը պարտացուցած է Զարայէն մինչև Տամիէզ, Բատուայէն մինչև Տարտանէլ. հոս ու հոն՝ Pordenone ի Առաքինութիւնները, տեսակ մը հերակզէսեան մարմինի հակայական մեծութեամբ արիւնխառն զոսկոտ առնակիներ. ամենուրեք ցուցադրում առնական ոյժի, զգոյապաշտ հաճոյքի, և, իբր մուտք այս շրջուցիչ թափօրին, արդի պատկերներուն ամէնէն խոշորը, Tintoret ի Արխայութիւն մը, ու թսուն ոտք երկարութեամբ և 24 ոտք բարձրութեամբ, ուր վեցհարիւր կերպարանքներ կը պատուաքին կարմրափայլ լոյսի մը մէջ, որ հրդեհի բոցաշող ծուխին կը նմանի:

Թրգմ. Գ.

Ի. Թէն

Շարունակիլի

ԽՈՐՀՈՒՐԳ ԵՒ ԽՍՈՒՐ

Ով որ ինկզիմիս գերի կ'ընէ ստրեան, կը կորսնցնէ անկէ հեղինակութիւն իր խօսկութեան մէջ, և հաւասարապէս անցի կ'ըլլայ Աստուծոյ և մարդոյ:

*

Ստրիւնը ի յոյս կը քերհ սկար հոգի մը, անապառէն միտք մը և յոռի նկարագիր մը:

*

Այն որ առաքինաւոր կը կարծի իր անձը, պարսի աշխարհ ճշդապէս ըլլալ իր թոշոր խոստմաներուն մէջ, որ իր խօսքը լոկ՝ ապահովագոյն համարուի քան ուրիշներու երդումը: